

U ovom broju:

OSJETAN PORAST PRODUKTIVNOSTI
GDJE JE POSLOVNOST
BENZINSKE STANICE IMAJU ULJA I GORIVA
IMA JOS ROMANTIKE U PRIMOŠTENU
ZA KAKVU JE OVO OSUDU?
INTEGRACIJA U GLAZBI?
NA SVIJETLIM STAZAMA KNJIŽEVNOG RAZVITKA
KOLIKO JE STARA TRADICIJA SCENSKOG
ZIVOTA U ŠIBENIKU
ŠIBENIK U PRVOJ POLOVINI 19. STOLJEĆA
OMASOVLJENJE »KRKE«
U NEDJELJU: »ČELIK« U ŠIBENIKU

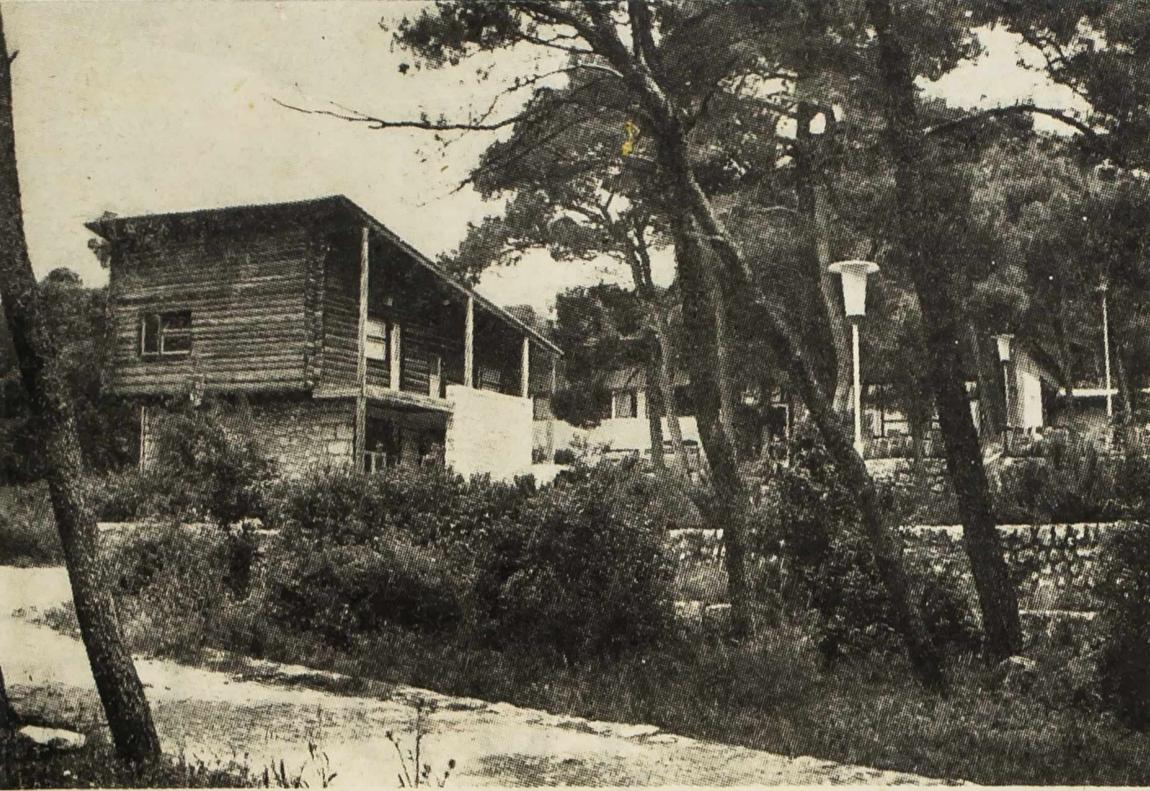
Šibenskići

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 714 — CIJENA 40 DINARA (N. 0,40)

LIST IZLAZI SRIJEDOM

SIBENIK, 25. SVIBNJA 1966. GODINE

Na slici: Restoran »Dubravka« ne samo da ne posluje kako treba nego je i ruiniran.

„DUBRAVKA“ HLADUJE

Restoran »Dubravka«, iako je jedinstven za Šibenik, još nikada do sada nije bio adekvatno iskorišten. Tome je dobrim dijelom bila »kriva« i zgradnja dijela dionice magistrale oko grada, koja je lijepi predio na Šubićevcu pretvorila u veliko gradilište.

No, nije samo u tome stvar. S »Dubravkom«, očito, nije još otprilike nešto bilo u redu. Zimi je, na primjer, tu vladalo apsolutno mrtvilo (ako izuzmemo gromoglasni »Ju - box«, koji je dopremijen i instaliran prošle zime!). Nikakve reklame nije bilo za »Dubravku«, nikakve jela se tu nije moglo dobiti, i tako dalje. Osim toga, usluge su na veoma niskom stupnju a sam objekt je već toliko ruširan — da mu je i te kako potrebna opravka.

Dio toga kompleksa, u stilu planinske kuće, nije uopće iskorišten i u njemu se naaze jedan ili dva stana.

Više puta smo se pitali: Zašto restoran »Dubravka« ne može poslovati kako treba. Čini se da iznad svega — tu nedostaje organizacija i disciplina.

Nastupa ljetno i neka se rješenja predviđaju i za »Dubravku«. Kao novitet, ove sezone neće biti muzike. Da li je to dobro ili loše — vidjet ćemo.

Osim toga, restoran će raditi

Komemoracija Radi Končaru

U povodu 24-godišnjice pogibije sekretara Centralnog komiteta Komunističke partije Hrvatske Radi Končara, u Parku strijeljanih na Šubićevcu održana je komemorativna svetostanost, kojoj su prisustvovali predstavnici društveno-političkih organizacija šibenske općine, te učenici osnovnih i srednjih škola.

Predsjednik Saveza udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata Melhior Udovičić evocirao je uspomene uz 22. svibnja 1942. godine, kada su talijanski fašisti strijeljali

Radu Končara zajedno sa 25 rođoljuba iz Splita i okoline.

Nakon tog už zvukove Lenjinova posmrtnog marša, koji je intonirala Šibenska narodna glazba, položeni su vijenci na stupove gdje su po-gubljeni Rade Končar i drugovi.

Među položenim vijencima zapo-ženi su vijenci SUBNR-a, Općinskog komiteta SK, Općinskog odbora SSRN, Sindikalnog vijeća i Općinske skupštine Šibenik, te vijenac zagrebačke tvornice koja nosi ime Rade Končara.

(jj)

POSLJEDNJI RAPORT PRE TURISTIČKU SEZONU

Na sastanku tajnika turističkih društava i predsjednika mjesnih ureda, koji je 20. o. m. organizirao Odjel za privredu Šibenske općine, raspravlja se o nekim važnim pitanjima i aktivnostima koje treba realizirati do početka ovogodišnje turističke sezone.

Na dnevnom redu nalazio se osam tačaka, od naplate kupališnih usluga do izdavanja dozvola za podvodni ribolov.

Do površenja tarife za kupališne usluge, posebno za održavanje čistoće na plažama, ove godine neće doći, jer su turističke organizacije prethodno u ugovorima naznačile dosad ustaljeni tarif od 10 dinara po osobi.

Razmatrano je i pitanje proširenja prostora za parkiranje motornih vozila i određivanje takse za tu vrstu usluga. Zaključeno je da se parkirališni prostor proširi u većim mjestima Šibenskog područja, i to u Primostenu, Vodicama, Tijesnu, Pirovcu, Muteru i Rogoznicu. Izvjestan dio ostvarenih prihoda utrošit će se

parkirališima i sličnim punktovima do deset posto iznad prodajne cijene, u trgovini na malo, kao i organiziranje javno-nosačke službe u većim mjestima.

Da bi se izbjegla tzv. divljiva mjesta za kampiranje, u kojima dosad nitko nije naplaćivao taksu, predloženo je da turistička društva izvrše rejonizaciju, tj. da se tačno odredi koje područje kome pripada.

Bilo je riječi i o naplati boravišne takse, poje odlučeno da članovi uže porodice domaćina budu izuzeti od plaćanja te takse.

Zaključeno je, nadalje, da se odluka o osiguranju noćnog mira primjenjuje ubuduće u svim mjestima na području općine, da turistička društva preuzmu organizaciju tzv. ambulantne prodaje na kupalištima.

(jj)

IMPROVIZACIJA I DILETANTIZAM U TURIZMU

Nova orijentacija u turizmu nameće i nove obaveze, pa tako i jedinstvenost u provođenju turističke prakse, jer se često događa da diskutirajući o bitnim problemima turizma — »padamo« na njegovim »detaljima« i »sitnicama«, zapravo — na praksi.

Dakako, ne može se zaboraviti da su naša turistička mjesto, zahvaljujući upravo turizmu, u posljednjih 5 — 6 godina doživjela pravu renesansu; golemi ekonomski preobražaj. Ali, to nas pred gostima ne opravjava da u našem turizmu još uvijek ima zaostalog mentaliteta i diletantizma.

Na primjer, u ophodjenju prema gostima nedostaje ne samo poslovni — već često i najobičnijeg ljudskog taktika. Tako ponkad imamo učinak da je gost tretiran kao kakva naivčina koja ništa »neće primijetiti«, tj. da neće reagirati ili registrirati.

U poslovanju opet nailazimo i na takve improvizacije i diletantizam da je teško zamisliti da se za to troše znatna sredstva.

Turističke informacije, propaganda i čitav niz usluga posebno su polje »rezerviranog za loše improvizacije. Na primjer, još uvijek je samo už i želja da nam gost na jednom mjestu dobije jedinstvene i cijelovite (i tačne) informacije o svemu što ga interesira, a ne na desetak mješta, desetak vrsti i od desetak izvora.

Zar nije bilo diletantiski kada se (prošle sezone) u jednom informativnom letku Šibenska katedrala spominjala na trideset i prvo mjestu, a jedno poduzeće na prvom, i to u letku namijenjenom isključivo — turistima.

Ili »slučaj« s negdašnjim prospekтом Vedicu, koji je koštao nekoliko milijuna dinara i koji je kašnjen — jer je, među ostalim, i likovno bio savsiniapskidan.

Turizam u nacionalnim okvirima zavisi od pravilnog funkcioniranja čitavog tog mozaika.

I u susjednoj Italiji, renomiranoj turističkoj naciji, bore se protiv loših usluga i diletantizma. Evo što o tome piše milanski »Il giorno« u broju od 16. svibnja pod naslovom »Sto diletantizmu u sektoru turizma«: »800 milijardi« — piše list — »inkasiranih u jednoj godini impozantan je cifra; dobijena u razmjeni za sunce, more i svjetlost; za noćenja i hranu u restoranima, za zabave i na sredstvima saobraćaja. Sve su to sredstva koja su u čvrstoj valuti potrošena prošle godine u našoj zemlji

— od turista koji su došli sa svih strana da ovde provedu odmor.

Do sada su stvari u našem turizmu isle veoma dobro napred, zahvaljujući sreći, volji pojedinih ustanova, privatnih hotelijera i gostionica, ali s jednim ocitim neintenzivom dijela službenih strane.

Sunce i simpatije nisu više dovoljne: turizam je jedan veliki posao i treba ga smatrati kao jednu juku, možda najjaču granu nacionalne privrede.«

List na kraju pledira da prirodne ljepote treba ujediniti sa efikasnom organizacijom, dobrim servisima, časnim i sigurnim cijenama, bez nesigurnosti koje teroriziraju strane i domaće turiste, napominjući da su širokom raspravljanju o turizmu u Italiji dale podsticaju druge turističke nacije, a osobito mediteranske zemlje, kao što su Španija, Grčka i Jugoslavija.

I druge zemlje, znači, imaju slične probleme kao i mi. Samo njihovo isticanje pokazuju koliki znacaj te zemlje pridaju turizmu. Zašto se onda i mi ne bismo otresli starim natruhu i površnosti, »pitnihu slabosti i nedostatka, pa da se uspješno uključimo u poslove evropskog i međunarodnog turizma.«

J. Čelar

OSTRIJE PROTIV KRIVOLOVACA I DINAMITAŠA

Na godišnjoj skupštini sportskog ribolovnog društva »Jastog«, koja je 18. o. m. održana u dvorani Turističkog saveza općine, analizirani su uspjesi i nedostaci koji su pratili rad tog društva u protekloj godini. Nakon izvještaja i diskusije izabran je novi upravni i nadzorni odbor. Na prvoj konstituirajućoj sjednici za predsjednika je ponovo izabran Alfons Foskio, a za tajnika Oto Capar.

Cetvorogodišnje djelovanje tog društva, rečeno je u izvještaju, konzideralo je njegovu djelatnost i stvorilo uvjete za jačanje sportske ribolovne aktivnosti na ovom dijelu Jadrana. Društvo se sa svojih 500 članova ubraja među najjača društva na Šibenskoj općini. Ono je razgranalo svoju aktivnost i u selima uz obalni pojase, u kojima djeluju povjerenici. U protekloj godini Šibe-

nik je bio domaćin državnog prvenstva u udicarenju, koje je u organizacionom pogledu bilo jedno od najboljih dosad priređenih natjecanja u zemlji. U pojedinačnoj konkurenciji »Jastog« je osvojio treće mjesto.

Društvo je u toku svoga djelovanja na najveću podršku naišlo kod INA i Općinskog vijeća Narodne tehnike, dok je suradnja sa sličnim društvima na Jadranu bila na zanimljivoj visini. Ono je bilo aktivan učešnik u rješavanju problema sportskog ribolova, posebno na uređenju obale za smještaj sportskih čamaca i slično. Posebna pažnja data je razvoju lovne turizma, za koji naše područje ima izvanredne uvjete. Stoga se s posebnim interesom očekuje odluka o zabranjenim zonama za lov podvodnom puškom, kao i niz drugih odluka kojima će se regulirati lovni turizam na ovom dijelu Jadrana.

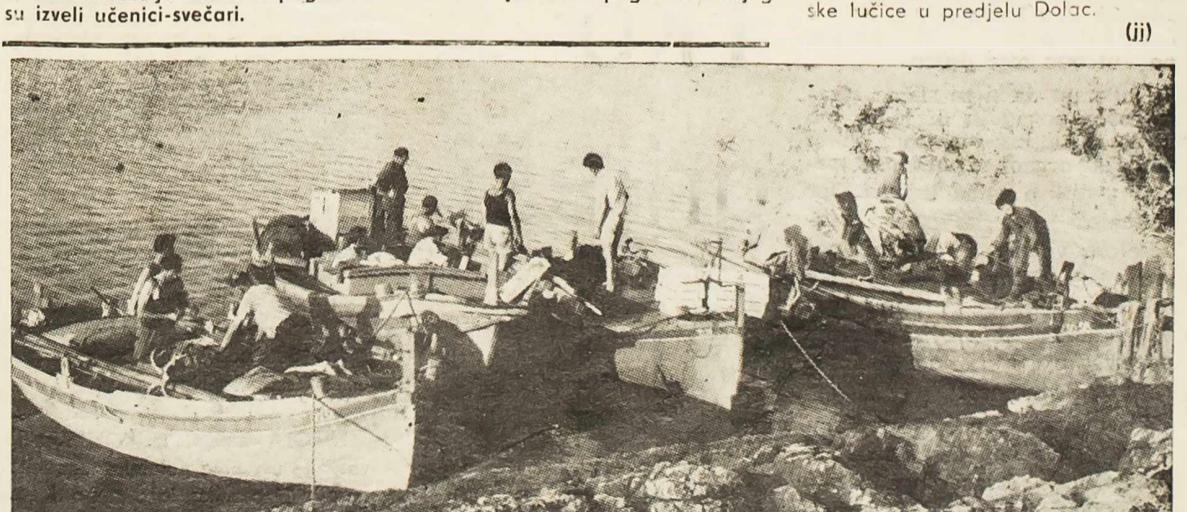
U diskusiji su iznijeti različiti dosad neriješeni problemi koji onemogućavaju daljnji razvoj sportskog ribolova. Izraženo je misljenje da se u okviru društva osnuje posebna sekcija za podvodni ribolov. Uzakano je na potrebu poduzimanja rigoroznijih mjeru protiv krivolovaca i onih osoba koje dinamitom uništavaju ribu, kao i na potrebu dovršenja sportske lučice u predjelu Dolac. (jj)

Prijem u članstvo Saveza omladine

Danas je, u povodu Dana mladosti, 550 učenika i učenica šibenskih osnovnih škola primljeno u Savez omladine — na svečanosti u dvorani Doma JNA, kojoj su prisustvovali Ante Milošević, predsjednik Općinskog odbora SSRN, Tomo Krunić, organizacioni sekretar Općinskog komiteta SK Šibenik, i Paško Periša, savezni poslanik.

Svečanost je otvorio Ante Dželalija, član Općinskog komiteta Saveza omladine, koji je govorio o razvoju omladinskog pokreta u našoj zemlji, a zatim je Jakov Grubišić, predsjednik Skupštine općine Šibenik, pozdravio okupljene omladince i omladinke.

Svečanost je završena prigodnim kulturno-umjetničkim programom kojem su izveli učenici-svećari.

Na slici: Muterski ribari pred polazak u lov.

Industrija u prvom kvartalu

Osjetan porast produktivnosti

Pozitivno se mogu ocijeniti industrijska kretanja na području naše komune u prvom tromjesečju, iako se u nekim kolektivima nije odvijalo sve najbolje. Neke su industrijske organizacije ove godine plasirale manje svojih proizvoda na tržište, ali je u cjelini produktivnost rada ipak porasla za 14,7 posto prema istom razdoblju prošle godine.

TLM »Boris Kidrić« povećala je proizvodnju za 13,3 posto, a produktivnost rada za 12,4 posto. U prvom kvartalu ove godine bilo je u tom kolektivu zaposleno 2.551 osoba, a u istom razdoblju prošle godine 2.533 osobe. Sta je sve proizveo kolektiv »kidrićevaca«, pokazat će slijedeći podaci: proizvedeno je 2.107 tona gline, 1.553 tona dolomita, 1.548 tona aluminija u ingotama, 2.447 tona valjanog lima, 1.354 tona presanih proizvoda, 1.168 tona vučene žice i oko tisuću tona drugih proizvoda.

Tvornica elektroda i ferolegura zaposljava 1.387 osoba, dok ih je u istom razdoblju prošle godine bilo 1.300. Taj kolektiv u prvom kvartalu povećao proizvodnju za 26,3 posto, dok je produktivnost rada porasla za 18,4 posto. Proizvedeno je 1.390 tona amorfni elektroda, 3.239 tona amorfni masa, 3.385 tona silikomangana, 4.288 tona feromangana itd. Ako se ovogodišnje podatke upoređe s prošlogodišnjim, proizlazi da je Tvornica elektroda i ferolegura znatno povećala proizvodnju silikomangana i amorfni masa.

Prehrambena industrija »Krka« zapošljava ove godine 142 osobe, dok ih je u istom razdoblju prošle godine bilo 107. Taj je kolektiv u prvom kvartalu ove godine imao manju proizvodnju za 11,7 posto nego u prvom tromjesečju 1965. godine, dok je produktivnost rada opala čak za 33,4 posto. Ove godine proizvedeno je 1.428 tona brašna od bijelog žita, 749 tona kruha i 83 tone peciva.

Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« postiglo je u prvom kvartalu ove godine veoma dobar uspjeh. Taj je kolektiv povećao proizvodnju za 36,5 posto, a produktivnost rada za 32,4 posto u odnosu na isto razdoblje 1965. godine. Vrijedno je zabilježiti da je »Stampa« taj rezultat ostvarila uz minimalno povećanje radne snage — ove godine kolektiv broji samo dva člana više.

»Drvni kombinat« ove godine zapošljava 48 osoba, dok ih je u prvom tromjesečju prošle godine bilo 53. Taj kolektiv u prvom kvartalu ove godine povećao proizvodnju za 2,3 posto, a produktivnost rada za 13 posto.

Slična je situacija i u poduzeću »Jadrance«. Ta je radna organizacija povećala proizvodnju za 6,7 posto.

sto, a produktivnost rada za 5,4 posto. Kolektiv »Jadrance« sada broji 356 članova, a u istom razdoblju prošle godine bilo ih je 352. Brodogradilište »Ivo Vodopij-Srecković u Betini ima ove godine za 19 posto manju proizvodnju i za 13,6 posto manju produktivnost rada. Kolektiv brodogradilišta zapošljava ove godine 122 osobe, dok ih je u prvom kvartalu prošle godine bilo 125.

Tvornica ribljih proizvoda »Dalmacija« ne može se pojaviti dobrim proizvodnim rezultatima u prvom tromjesečju ove godine, jer je proizvodnja opala za 27,1 posto, a pro-

duktivnost rada za 19,5 posto. Kolektiv ove godine broji 192 člana, dok ih je prošle godine bilo 212. »Dalmacija« je u prvom tromjesečju ove godine proizvela 42 tone steriliziranih konzervi, 29 tona nesteriliziranih konzervi (prošle godine 50 tonal), a proizvedeno je i 23 tone tunjevine s povrćem.

Na kraju još dva podatka: šibenski industrijski kolektivi zapošljavaju ove godine 4893 osobe, a u prvom tromjesečju prošle godine bilo ih je 4.881. Istovremeno je proizvodnja tih kolektiva porasla za 14,9 posto.

(D. B.)

Gdje je poslovnost

Već godinama stavljuju se zamjerke na adresu trgovine, naročito kada je riječ o njezinu učešću u turističkoj djelatnosti.

Trgovačka mreža i zadružne organizacije, koje se uglavnom bave prometom, kao da nemaju smisla za rastuće potrebe turizma na ovom području. Cega im najviše nedostaje? Nećemo pogriješiti ako kažemo: poslovog duha. Radi ilustracije, navest ćemo posljednji primjer kako trgovina gleda na turizam, bolje rečeno na pitanje opskrbe u turističkim mjestima šibenske rivijere.

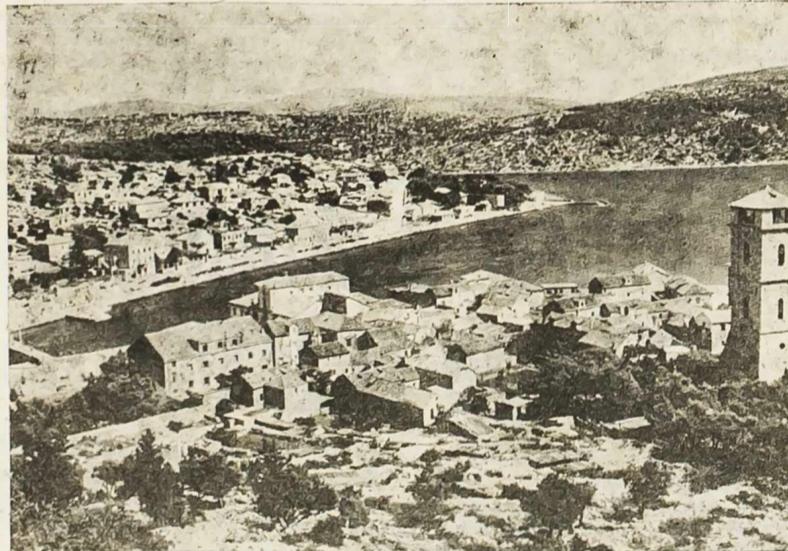
Na jednom od skupova koji su održani u zadnje vrijeme pao je prijedlog da tzv. ambulantnu prodaju preuzmu na sebe turistička društva! Naime, ambulantna prodaja nije ništa drugo nego jedan novi, ali već ustaljeni oblik trgovine u mnogim zemljama — koji je stekao »pravo gradanstva«. Sastoji se u tome, da proizvodi, kao što su suveniri, razglednice, marke, cigarete, bezalkoholna pića i hladna jela, budu na dohvrat ruke gostima, prvenstveno na plažama, parkiralištima, auto-kampovima i na svim onim mjestima gdje se okupljaju domaći i inozemni turisti.

Dakle, radi se o još jednom obliku koji teži ka povećanju prometa za vrijeme turističke sezone.

Tko je takav posao trebao preuzeti? Nitko drugi osim trgovacke mreže. No ona je i ovoga puta zakazala baš uslijed pomanjkanja poslovnosti kadra koji u njoj djeluju. To posebno vrijedi za zadružne organizacije, koje nisu bile voljne da organiziraju takav oblik prodaje, pa su nadležni organi u Skupštini općine bili prisiljeni da potraže drugi izlaz.

Sad se postavlja pitanje da li će turistička društva biti u stanju da sa uspjehom obave taj posao. Doduše, te institucije su dosad uložile dosta napora u razvoju turizma, mnoge akcije su inicirali i provedli ih u djelu. Ali, s obzirom da su turistička društva ionako prenatrpano različitim obavezama, smatramo da ih je trebalo oslobođiti još jedne u nizu drugih. Ipak, na kraju vjerujemo da će se trgovina probuditi i daće u svoje djelovanje unijeti više poslovnosti: poči ukorak s turizmom i njegovim potrebama. Zato neka i ovoj napis posluži tom cilju:

(ii)

Pogled na Tijesno

Pismo:

Idu li autobusi

Dana 24. V. ove godine trebala sam oputovati u Lepenicu. Dan prije, tj. 23. V., nazvala sam »Autotransport« Šibenik da se interesiranim kad ima autobus u tom pravcu. Da budem sigurnija, nazvala sam dva telefonska broja u tom poduzeću. Obavještena sam da autobus polazi u 6 sati ili 6 sati i 20 minuta (druga informacija) sa željezničke stanice u Šibeniku. Na spomenutoj mjestu bila sam 24. V. u 5 sati i 50 minuta i čekala do 6 sati i 35 minuta, no autobus nije došao.

Ne znam da li se slične stvari češće dogadjaju ili je to bio samo slučaj, no smatram da bi nadležni organi u poduzeću trebali voditi o tome računa. Jer činjenica je da živimo u dvadesetom vijeku i civiliziranoj sredini — gradu koji broji oko 30.000 stanodnika. A jedno takvo poduzeće, koje ovisi o broju putnika, treba da vodi računa i o svom renomu.

Pišem vam ovo kao građanin ovoga grada koji želi da se što manje loših stvari dogada oko nas i da što brže idemo naprijed na svim područjima.

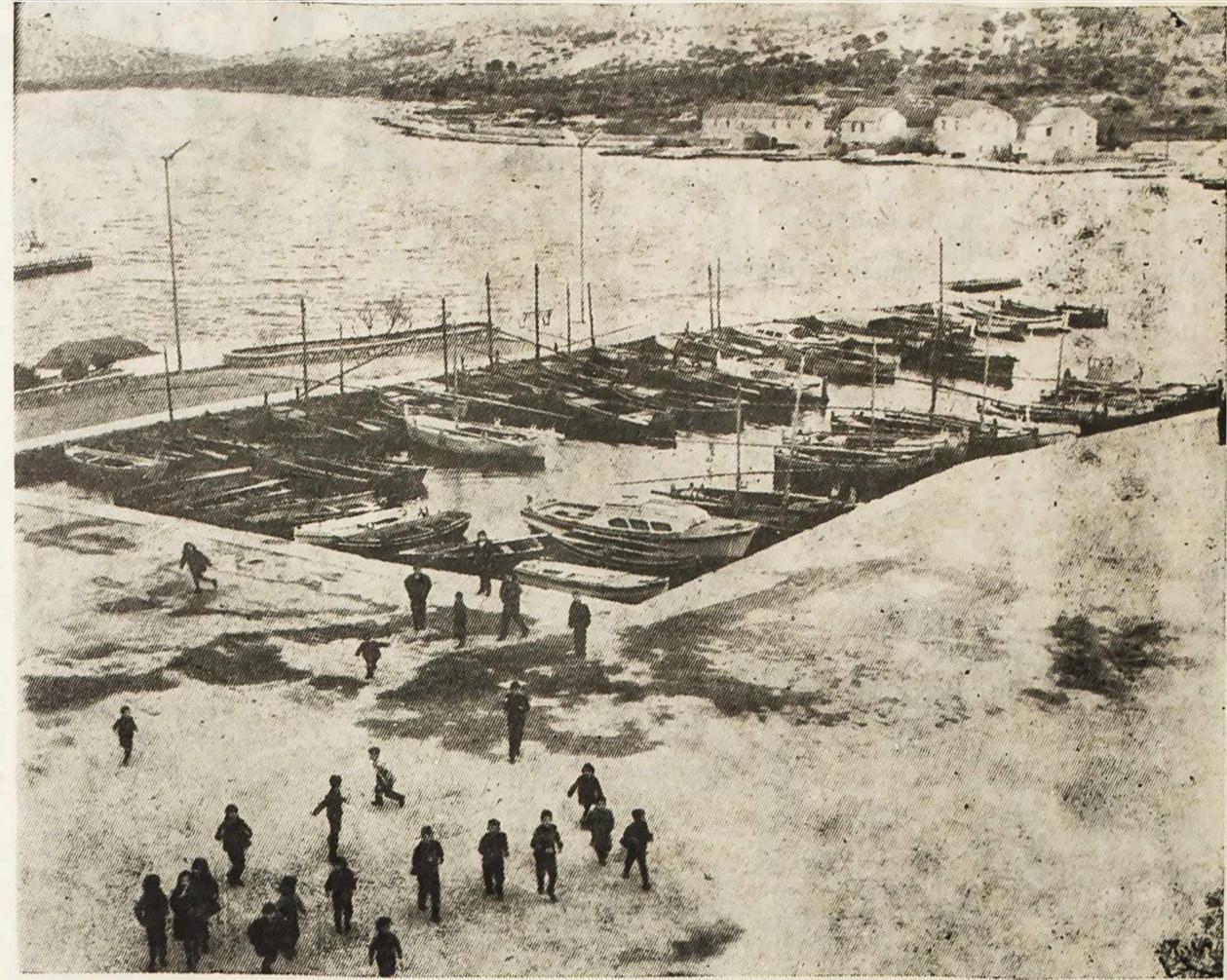
Bernarda Lastavica

Tko griješi, taj i plaća

BORIVOJ MRČIĆ iz KRAPNJA vozi je prošlih dana motocikl, iako za to nije imao uredno izdanu dozvolu. Pored toga, motocikl nije bio ni registriran. Zbog toga je odgovarao pred suncem za prekršaje, koji ga je kaznio sa 10.000 starih dinara. Zbog vožnje bez dozvole kažnjen je sa 10.000 starih dinara i MARKO GULIN iz LOZOVCA.

Sudac za prekršaje Skupštine općine Šibenik kaznio je ustanovu »Cistroča« sa 100.000 starih dinara — radi toga što njeni radnici nisu očistili motorno ulje koje je prosuo jedan automobil. Ulje se prosulo u Ulici Vladimira Nazora.

NIKOLA KRNIĆ iz KONJEVRATA vozi je u svome poluteretnom automobilu 11 putnika, iako nema dozvole za takvu djelatnost. Radi toga je sudac za prekršaje kaznio Nikolu sa 10.000 starih dinara.

Betinsko brodogradilište u prvo m kvartalu ima manju proizvodnju

Ljudske sudbine

Tridesetogodišnji MARKO PRGIN iz Primoštena Gornjeg bio je paraliziran u petoj godini života.

Bio je rat, okupator je bjesnio, trebalo se sakrivati, i u jednom takvom zbježgu zahvatila ga je paraliza. Otada su prošle godine, ali se ništa nije izmjenilo.

Jedan ljudski život bio je tako onemogućen da se iskoče. Ali, Marka to nije bacilo u pesimizam. Ostao je vedar, nasmijan, sa desetinama prijatelja.

— Nije da mi je lako, kaže Marko, ali svjestan sam da drukčije ne može biti. Konačno, svakoga nešto zadesi — mene ovo. Isprije je više od mnogih drugih govorim o životu i ljudima i često kažem: »Ljepo je živjeti usprkos svim hendiķepa. Vidite, mene su moji drugovi, moji vršnjaci, naučili da pišem, jer u školu nisam mogao ići. Bili su to dobri mladići!«

Zašto kažete: »Bili su to dobri mladići?«

— Samo radi toga što su mnogi od njih napustili selo, otišli trbuhom za kruhom. Prije ih je bilo čitav »čopor« — sada nas u selu nema ni desetak. I to

me muči. Da su svi ovdje, a znam da nisu svi mogli ostati, i meni bi bilo lakše, bilo bi više razgovora, više pjesme.

Čuli smo da volete društvo?

— A tko ga ne voli? Mi zapjevamo, nasmijemo se — to naročito za praznike, kad se vršnjaci vrate na dan-dva kući. Tada je sve veselije, sve je nekako punije. Vidite, dosta mojih prijatelja suseljana radi u TLM »Boris Kidrić« i njihova mi je omladinska organizacija nedavno poklonila tranzistor. Sad ga navijem, slušam muziku, počujem vijesti, zanima me politika.

Takav je, eto, mladić MARKO PRGIN, dijete palog borca. Živi sa šezdesetogodišnjom majkom. Ona radi što može u polju i oko njega, a primaju 6.000 socijalne pomoći. Da li smo svi skupa mogli učiniti nešto više za Marka?

Redakcija »ŠIBENSKOG LISTA« od sada će Marka Prgina uvrstiti u svoje besplatne pretplatnike.

(D. B.)

Kratke vijesti

Na javnoj tribini »SRIJEDOM U 7« prošlog je tjedna Josip Grubišić Čabro, vanjskopolitički komentator Radio-televizije Zagreb, održao predavanje »Panorama svjetskih političkih događaja«. Tome interesantnom pre-

davanju prisustvovalo je velik broj naših građana.

Poljoprivredna ždralica »Jedinstvo« u Šibeniku obaviti će tokom lipnja prskanje stabala maslinu u Grebastici. Zadružno domaćinstvo na tom području imaju oko 3.000 stabala maslini. Ždralica će akciju prskanja stajati oko 400.000 starih dinara. Slična akcija sproveć će se i na još nekim lokalitetima.

Prošlih dana u Zagrebu je predsjednik Glavnog odbora SSRN Hrvatske Stjepan Ivić predao odlikovanje sesačastorici članova Prosvjetnog sabora Hrvatske, kojima ih je za naročite zasluge na području javne djelatnosti odlikovalo Predsjednik Republike. Među odlikovanima nalazi se i naš sugrađanin KRESO CRNOGACA, koji je odlikovan Ordenom

Trgoviško poduzeće »Tehnomatej« u Šibeniku objavilo je sezonsko sniženje cijena nekim artiklima. Sniženje stupi na snagu 15. lipnja. Na osnovu toga sniženja, jedna tona lignita stajat će 2 tisuće starih dinara. Četvorni metar drveta za ogrev stajat će također 2 tisuće starih dinara.

Šef službe za doškolsku djecu Medicinskog centra u Šibeniku primajući dr. Niko Simović održao je prošlih dana, na poziv Medicinskog fakulteta u Zagrebu, polaznicima nastave trećeg stupnja iz socijalne pedijatrije i javnog zdravstva predavanje pod naslovom »Metodika rada i zdravstvenog prosjećivanja na tečenu i odgoju majki u internatu za majke«.

(D. B.)

DELEGACIJA IZ KRAGUJEVCA U ŠIBENIKU

U Šibeniku je uutorak, 24. o. m. doputovala delegacija kragujevačkog kotara na čelu sa predsjednikom Skupštine seza Kragujevac Slavkom Žečevićem.

U delegaciji su se također nalazili Veljko Marković, potpredsjednik Skupštine seza, Dragutin Milutin, potpredsjednik Privredne komore, Dobrica Stojanović, načelnik SUP-a i Blagoje Kojdinović, predsjednik Sindikatnog vijeća.

Gosti su nakon razgovora koje su vodili sa predstavnicima Skupštine općine Šibenik, posjetili tvornička postrojenja u Ražinama i Crnici, te slapove Krke.

(O. R.)

PROSLAVA DANA ŠKOLE

DRUGA GRUPA MURANATA PEDAGOŠKE GIMNAZIJE

Način na koji je Pedagoška gimnazija proslavila svoj Dan škole izaziva posebnu pažnju. Proslava kojoj su prisustvovali predstavnik Odsjeka za prosvjetu i kulturu, članovi Savjeta škole, članovi Radne zajednice i veliki broj učenika — imala je zaista karakter smotre dostignuća jedne škole, dostignuća koja predstavljaju samo dio onoga što bi škola u još povoljnijim uvjetima mogla dati. Na proslavi su bila zastupljena gotovo sva područja aktivnosti ove škole: područje kulturno-zabavnog života, područje likovnog odgoja s dekorativnim radovima (vitražima), aktivnosti na sportskom polju i dr.

U svome izvještaju predsjednik Radne zajednice prof. Ante Batinica je rekao: »Nije slučajno da je za Dan škole uzeo baš 20. svibnja, jer je to bio dan kada su završavali šk. g. maturanti Učiteljske škole, tј. škole koja je u našem gradu postojala još od 1922. godine i u kojoj su prošle školske godine završili školovanje posljednji maturanti. Kako se Pedagoška gimnazija razvila u krilu Učiteljske škole, nadahnuta njenom velikom ljubavlju ka pedagoški rad i za sve ono što je lijepo i humano, iz poštovanja prema tom svjetloj i bogatoj tradiciji, užet je 20. svibnja kao Dan škole.«

U interesu rada škole iznimno je ove godine proslava održana 21. svibnja i »Svojim ovogodišnjim maturantima, drugim u historiji ove škole, Pedagoška gimnazija jasno predstavlja društvo svoje uspjehe i dostignuća u kojima se određenije kristalizira profil života i rada ove škole.«

Govoreći o uspjesima, ali i nedostacima koji ozbiljno ugrozjavaju normalan rad škole (neopremljeni kabinet, siromaštvo nastavnih sredstava i sl.) prof. Batinica se posebno zadražao na uspjehu u završnim razredima.

Od 77 učenika (ne računajući četiri isključena nakon polugodišta) razred je završio 57 ili 74 posto učenika, no popravni je palo 17 ili 3,9 posto a ostali ponavljaju godinu. Uspjeh je tolerantan i nije zabrinjavajući.

Pored pohvala izrečenih nastavniku Stanku Viličiću za simeprijeđorni rad sa pjevačkim zborom škole, u ime Nastavničkog vijeća direktor prof. Bulat Ante pohvalio je maturante: Maricu Gataru i Natasa Radić. Pohvaljene su i nagradeni knjigom: Mile Mišura, Marija Lučić, Marija Ljubetić, Kata Barić, Katja Marinković, Ivan Kuča, Zoran Barešić, Svetozar Borak i Milica Sušić.

Na natječaju u čast Dana škole nagrada za literarni rad nije dodijeljena, a za likovne radove nagrađeni su monografijom iz područja slikarstva — Rada Rastić, Živana Ljubković i Radovan Vuković.

Za posebne zasluge postignute u sportskim aktivnostima i podizanju sportskog života u školi Upravni odbor školskog sportskog društva nagradio je sljedeće učenike: Milicu Sušić, Katju Marinković, Gordana Milošević, Milenku Milošević, Zorana Barešić, Mariju Pokrovac i Jelisavku Lalić. Podijeljene su i diplome pojedincima i ekipama. Od sekacija su pohvaljene sekacija gimnastičarki, odbojkaška muška i ženska i rukometna ženska sekacija. Za tehničku pomoć društva nagrađeni su i prof. Miljenko Janković i Domagoj Vujić.

Fosilije kulturno-zabavnog i fiskulturnog programa, koji je bio vrlo interesantan, učenici su u kazalištu prisustvovali predstavi T. Slavice »Maske«, a članovi Radne zajednice otišli su na izlet u okolicu.

Tako je, na opće zadovoljstvo, svečano proslavljen Dan škole u Pedagoškoj gimnaziji.

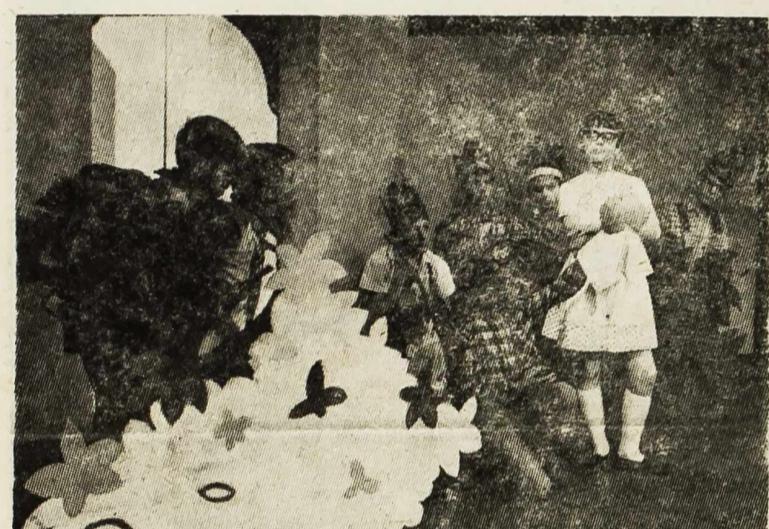
KULTURNI MOZAIK

Šibenčani će u petak, 27. svibnja, imati prilike da prisustvuju jednom zaista vrijednom muzičkom koncertu.

Toga dana u našem gradu, u organizaciji Centra za scensku kulturu i Festival djeteta, gostuje čuveni komorni orkestar moskovskog državnog konservatorija »Petar Ilić Čajkovski«. Gosti iz Sovjetskog saveza izvest će djela Bacha, Čudove, Galuppija, Purcella, Kalosa, Arutjanjanina i drugih. Koncert će se održati u Narodnom kazalištu.

U čast Dana mladosti održava se na području šibenske komune niz kulturnih i zabavnih priredaba. Tačno će, na primjer, učenici IV osnovne škole dati priredbu 25. svibnja. Pored nastupa kvalitetnog školskog zbora i tamburaškog orkestra, kojima rukovodi Božidar Grga, dramska sekacija škole izvest će komad »Orlovi rano letev od Branka Čopića, a u režiji Vjere Ninić i Milene Milković.

Omladinska scena Centra za scensku kulturu i Festival djeteta izvela je premijeru predstavu »bajke naših dana u tri slike« — »ZELENE ZRAKE« od dr. Vojnika Rabadana. To je prva premijera Omladinske scene u ovogodišnjoj sezonи.

„Zelene zrake“ uspjele

Prošli dana izvela je Pionirska scena Centra za scensku kulturu i Festival djeteta premijeru predstavu »bajke naših dana u tri slike« — »ZELENE ZRAKE« od dr. Vojnika Rabadana. To je prva premijera Omladinske scene u ovogodišnjoj sezonи.

Redatelj te dječje bajke bila je NEVA BELAMARIĆ. Svi se slažu da je ona taj zanimljivi dječji dramski tekst obogatila svojom režijom i da je komad »ZELENE ZRAKE« veoma uspješno scenski transpliriran. A nije nimalo bio lak rad s dječacima i djevojčicama, kojima je svaki korak na daskama predstavlja i te kako veliki napori.

Osim Mate Gulina (Doktor Iks), u komadu su uloge kreirali slijedeći dječaci i djevojčice: BRANKA BE-

LAK (alternacija KRISTIAN I KELAVAJA), DAMIR NAKIĆ, MIRKO CVITAN, VLADIMIR ŠIRA ŽELJKO MEŠIĆ, SAŠA ALEKSIĆ, MIROSLAV SUĐUŽAK, MILIVOJ MARIĆ, ANTE NAJEV I IVICA GOLES.

Scenograf i ovog komada bio je Branko Friganović. Njegova scenografija odslala je jednostavnosću, nenametljivošću i inventivnošću, te je kao takva — vrijedan prilog predstave.

(D. B.)

Oglušili se o poziv

Cudni smo mi ljudi. Ima nas i ovakvih i onakvih. Ima nas svakavkih. To možda više nije čudno. Uostalom, šta više može biti ČUDNO!

Evo o čemu je riječ: sudac za prekršaje Skupštine općine Šibenik kaznio je ovih dana novčanim kaznama (sa 4.000 starih dinara) nekoliko odraslih ljudi.

Naravno, to bi se moglo svrstati u našu redovnu rubriku »Iz kancelarije suca za prekršaje« — da nije riječ o RODITELJIMA koji su KAŽNJENI zbog toga što SVOJU djecu nisu, unatoč pozivima, DOVELI NA CIJEPLJENJE PROTIV ZARAZNIH BOLESTI.

Možda će netko reći: »Šta nepotrebno razglabate, sigurno su roditelji na to zaboravili, omaklo im se možda!«

Ali nije tako, jer su po gradu BILI IZVJEŠENI JAVNI OGGLASI O DATUMU CIJEPLJENJA, jer su i sami roditelji LICNO DOBILI POZIV, pa se ipak nisu odazvali ni doveli djecu da ih se cijepi protiv zaraznih bolesti (difterije, tetanusa, kašlja hripcavca i djece paralize).

Roditelji su se oglušili i na zaključak o prisilnom privodenju.

A zar to nije JADNO I ŽALOSNO!

(O. R.)

Nedavno smo se više puta divili mlađim šibenskim glazbarima, onima u živopisnim narodnim kapama. A znate li, možda, koliko je truda za njihovo muzičko uzdignuće učio ANTE VULETIN, njihov »šef«. Oni koji znaju radovat će se što smo drugu Anti posvetili ovaj stupac.

ANTE VULETIN

Mislim da vašem pitanju ima mesta. Ja sam, recimo, učno uvjeren da bi Šibenik sa sadašnjim muzičkim snagama mogao imati gradski orkestar, da ne kažem filharmoniju. U vojnoj muzici ima ljudi koji bi rado u takvom jednom kolektivu radili, a ne treba zaboraviti

da i u gradu djeluje i živi veći broj muzičara. Kada bi došlo do »integracije«, a ne ma pravih razloga da do toga ne bi moglo doći, stvorio bi se jedan veoma dobar sastav. O tome bi mjerodavni već mogli početi razmišljati. Ali i ne samo oni. (D. B.)

Učenici u privredi najbolji

Integracija u glazbi?

— Šibensku narodnu glazbu vodim od 1954. godine. Kroz to razdoblje steklo je muzičku naobrazbu stotinjak mlađih, ali ih se malo zadržalo u glazbi: neko je otisao zbor studija, neko radi »vremene« muzike — uglavnom osipanje je veliko i to je naš prvi problem. Čuli ste, vjerujem, za ansambl »Mjesecari«? A da li te znali da su i oni učili u našoj glazbi? Što se tiče pitanja osipanja, situacija nije mnogo bolja.

Znači li to da sa sadašnjim mlađim glazbarima niste zadovoljni?

— Ali, nisam to rekao, ne znam odakle vam to pomisao. Zadovoljan sam, jer mlađi zbilja zdušno rade disciplinirani su, vole svirati i što se toga tiče — sve je u redu. Samo, trebalo bi da već jednom dobijemo prikladne prostorije za rad. To bi bio dug grada prema mlađima koji svoje slobodno vrijeme provode vježbajući nove i obnavljajući stare melodije.

Odakle crpite muzički kadar?

— Mlađi glazbari ugavnom su učenici osnovnih škola i Škole učenika u privredi. Naročito treba istaći Prvu osnovnu školu koja svojim učenicima — glazbarima izlazi u susret. Neke druge škole, međutim ne mogu se time povoljiti.

Koliko sada imate mlađih glazbara?

— Priprema ih se više od pedeset. Gro ih već nastupa, a nekima će se pritika uskoru pružiti. Mene raduje svaki napredak bio je

zavrsna oglosila posljednje satove nastave u završnim razredima Škole za učenike u privredi. Već u ponedeljak saopćeni su rezultati, a onim učenicima koji su s uspjehom završili razred preostaje još polaganje završnog ispita.

Učenici završnih razreda Škole za učenike u privredi u Drnišu postigli su dobar uspjeh i od njih 144 već u prvoj godini na završni ispit izabrali 108 kandidata. Po uspjehu najbolja je Škola za učenike u privredi, zatim Ekonomski Škola za Gimnaziju.

Cetvrti razred Gimnazije u Drnišu, društveno — jezičnog smjera, imao je dva odjeljenja. U »a« odjeljenju od ukupno 25 učenika sa uspjehom ih je završilo 17, i to: 3 sa odlicnim, 5 sa vrlodobrim 9 sa dobrim; popravni ispit iz dva predmeta počeo je 7 učenika, a 1 ponavljaju razred. Slabiji je uspjeh u »b« odjeljenju. Tu je od 26 učenika sa uspjehom prošlo 15, od toga je 4 odličnih, 1 vrlodobri. I dovoljan, a popravak iz jednog predmeta imaju 2 učenika, iz dva predmeta 6 i ponavljaju 3 učenika. Pravo na polaganje završnog ispita u Gimnaziji steklo je 63 posto učenika.

I Ekomska Škola imala je u završnom razredu dva od odjeljenja. Od 29 učenika u IV »a« su odlična 9, jer vrlodobri, 10 dobrih, 1 dovoljan. Popravak iz jednog predmeta polaze 1, a iz dva predmeta 5 učenika. U IV »b« razredu bilo je 26 učenika, a 4 su odlična: isto toliko je vrlodobrih, 9 dobrih; popravak iz dva predmeta polagat će 4 učenika, a iz jednog predmeta 5 učenika. Pred komisiju na završnom ispitu stupiti će 75 posto učenika. U trećem, završnom razredu Škole za učenike u privredi bilo je 18 učenika metalske struke, 10 građevinske i 10 elektrotehničke. Od ukupno 38 učenika sa uspjehom je završilo razred.

U trećem, završnom razredu Škole za učenike u privredi bilo je 18 učenika metalske struke, 10 građevinske i 10 elektrotehničke. Od ukupno 38 učenika sa uspjehom je završilo razred.

ZALIHE SVE VEĆE

Podaci o poslovanju šibenskih industrijskih organizacija u prvom trojeku ove godine — a tu mislimo na proizvodnju i produktivnost — ne bi trebali prezentirati bez brojki o kretanju zaliha, jer su one dobrim dijelom »druga strana medalje« proizvodno-poslovnih »činjenica« svakog kolektiva.

U prvom kvartalu ove godine zalihe proizvoda naših industrijskih kolektiva povećale su se u odnosu na isto razdoblje 1955. godine za 21,4 posto. Kod TLM »Boris Kidrič« zalihe su se povećale za 24,8 posto, kod Tornice elektroda i ferolegura za 20,6 posto, u Drvnom kombinatu za 27,8 posto, u industriji »Krk« za 34,5 posto i u tvornici ribljih konzervi »Dalmacija« za 14,5 posto. Prema podacima Zavoda za statistiku, ove su godine u odnosu na prvo trojeku prošle godine zalihe manje jedino u tvornici »Jadranska«, i to za 3,8 posto.

TLM »Boris Kidrič« imala je krajem prvog trojeka na zalihi 1.728 tona glinice, 2.181 tona aluminija u ingotama, 346 tona vučene žice itd. Tornica elektroda i ferolegura imala je u isto vrijeme na zalihi 1.110 tona amorfnih elektroda, 1.878 tona silikomangana, 1.685 tona feromangana, 246 tona amorfnih masa itd. »Dalmacija« je imala na zalihi 145 tona steriliziranih konzervi (u prvom

tromjesečju proizvedeno je 42 tone) itd. (D. B.)

STUDENTI U DRNIŠU

Grupa od oko 60 redovnih studentata šibenske Pedagoške akademije, u pratnji svojih profesora, boravila je prošog četvrtka u Drnišu.

Zadržavši se jedan nastavni dan u Osnovnoj školi, studenti su održali 43 praktična predavanja iz predmeta razredne nastave, a njihovi su profesori razgovarali s drniškim prosvjetnim radnicima o problemima nastave i korištenju suvremenih nastavnih sredstava.

Studenti su istoga dana razgledali znamenitosti Drniša i posjetili Roški slap. (c)

U Štikovu, planinskom selu drniške općine, seoski poštarski Jole Bogdanović ubio je lisicu a njenu mlađunčad bacio. Nekoliko dana prije sretnog lova njegova je mačka okotila nekoliko mačića koji su doživjeli istu sudbinu malih lisicica. Na veliko iznenadjenje ukućana, a zatim i cijelog sefa, ovih je dana mačka dovoljno u kuću jednu još slijepu lisicu, koje sada njeguje s jednakom pažnjom i ljubavlju majke. (c)

Piše prof.
Ante Batinica

Na svijetlim stazama književnog razvjeta

Dok je Šižgorić povoljno govorio o Šibeniku, njegov mladi mještanin ičinik Ivan Polikarpa Severitan, latinski pjesnik (poeta laureatus), matičar, povjesničar i filozof — bio je ogorčen situacijom u Šibeniku, u em se ne cijene ljudi od nauke, i uvrijeđen zbog odnosa nekih ljudi ma njemu (tako bar izgleda) otišao je u Italiju da se više nikad ne ti u domovinu.

Citav taj plodan rad 15. stoljeću povoljno, nema sumnje, utjecati i dalji razvitak znanosti i umjetnosti u 1. stoljeću, doživjevi bujan vjek, a naročito nekim svojim dostignućima koji će postići evropski čač.

Radovi na području graditeljstva, kiparstva i slikarstva postižu sve nijne uspjehe. Iz ovoga vremena poznat je lik slikara ANDRIJE MEDULIĆA-ELLDOLA (rođen vjerojatno u Zadru 1503—1582). On je u Šibenskoj činici izradio fresku Svećan ulazak kraljevskih prinčeva, a bila je i znata njegova slika Posljednja večera. Svi su ti radovi propali. Posebno pa spomenuti da se Medulić razlikuje od dotadašnjih slikara po svome uveličenom baroknom nemiru i da je u bojom, i linijom, i oblikom bio veliki preteča baroka, te da je svojim radovima unio »pravu kolorističku olujicu.«

Na području književnosti humanistička tradicija i dalje se ispoljava u lučitavog niza naših uglednih latinista 16. stoljeća, kao što su: Divnić, Šimun i Danijel, Franjo Mužić-Museo, Ivan Polikarp Severitan (urbula i Barbetti), Petar Tavelić-Toboleus, Gverin Tihić-Tranquillus, zatim i dr. Karoto iz Pirana i dr.

Kao najistaknutije ličnosti iz 16. stoljeća među Šibencima ističu se Vrančić i njegov sinovac Faust Vrančić.

Antun i Faust Vrančić

ANTUN VRANČIĆ (Antonius Verantius, Šibenik, 29. V 1504—Prešov, VI 1573) istaknuti je pjesnik, naučni radnik i diplomata. Svoje bogato razvojivanje postigao je na studijama u Padovi, Beču i Krakovu. Kao izvrstan vnik i diplomata postigao je zavidne diplomatske uspjehe (osobito u žbi Habsburgovaca), bio je povezan istaknutim ličnostima svoga vremena. Erazmom Roterdamskim, astronomom Melchiorom, Melanchtonom i drugim. Inače se isticao kao slobodan misilac, a po svome shvaćanju bio dosta blizak protestantizmu. U Krakovu (Poljska) 1542. izdaje zbirku svojih latinskih pjesama *Otia*. Zbirka ne predstavlja značajnije pjesničko ostvarenje u kružu tadašnje humanističke produkcije, ali ona nam govori o njegovu intimnom životu, prikazuje ga kao »prijatelja i ljubimca žena, slodna u izrazu poput mnogih humanista.«

Osim pjesama pisao je i biografiju (biografiju Petra Berislavića), putopis (po Transilvaniji, Moldaviji i Vlaškoj), preudio je s turskog na latinski, području arheologije isticao se otkrićem (zajedno sa Busbecqom) važnog spomenika o životu rimskega cara Augustina (Monumentum Ancyronum).

Bio je patriota i o svojoj je domovini govorio s divljenjem, kao npr. pismu Šibenskom biskupu Ivanu Lukiću 1544. godine. Među drugim piscima nosi se svojim znanjem hrvatskog (ilijskog) jezika — nazivajući ga irodnim materinskim jezikom.«

U Mrnavićevu Nauku kršćanskog nalazi se njegova Molitva koju je stavio na hrvatskom jeziku i koju je, kako kaže, govorio svakog dana.

Njegov sinovac **FAUST VRANČIĆ** (Šibenik, 1551—Mleci, 27. I 1617) kazao je izvanredan smisao za nauku i tehniku. Školovan je u Padovi, bio časnik biskup (1594), ali napušta taj položaj i Ugarsku i nastanjuje se Veneciji.

Pored filozofskih nauka, koje je učio u Mlecima, naročito zanimanje obuhvala je kod njega matematika i mehanika. Mnogobrojne vrlo značajne knjižnice izuzeće na dotadašnjim dostignućima nauke, a osobito mehanike, izdao je u djelu *Machinae novae* (1595).

Svoje filozofske ideje izdaje je u djelima *Logica nova* i *Eтика christiana*, filozofski radovi još nisu dovoljno proučeni i ocijenjeni.

Na hrvatskosrpskom jeziku napisao je nabožno djelo *Život nikoliko iranih divic* (Rim, 1606) koje je posvetio benediktinkama Sv. Spasa u Šibeniku. Život divic bio je napisan već 1586. U predgovoru on kaže: »Milujući red vaš protumačih pri dva deset godišnje nikoliko izvršiti divic život.«

Pored tih radova neki su mu radovi ostali u rukopisu.

Naročito je značajno spomenuti njegov leksikografski rad. Godine 1595. u Veneciji Vrančić je izdao svoj poredbeni latinsko-talijansko-njemačko-hrvatsko-mađarski *Dictionarium quinque nobilissimarum Europee linquarum: Latinæ, Italicae, Germanicae, Dalmatica et Ungaricae*, s dodatkom: *Vocabula Dalmatica, quae Hungari sibi usurparunt*.

Taj Rječnik, napisan je leksikografskom namjerom, namijenjen je za svakodnevnu upotrebu ljudima, pa zato nije ni čudo da tu nema stručnih izraza, gramatičkih napomena, glagoli se uzimaju samo u infinitivu, a imenice u nominativu singulara.

Rječnik je pisan čakavskim dijalektom s ponešto štokavskih elemenata. Za njega je dalmatinski govor najčistiji među slavenskim. No, to može da znači preveliki hvali čakavskom dijalektu, ali i nepoznavanje ostalih dijalekata.

U ovom poredbenom Rječniku posebno značajno mjesto pripada bilježenju mađarskih riječi koje su oni uzeli iz slavenskih jezika, pa je time Vrančić i napravio interesantan, vjerojatno i ne znajući, lingvističko-etimološki potah. To je navelo mađarske naučne radnike da malo više proučavaju ovaj rječnik. Tako Melich kaže: »Vrančićev je djelo u svakom pogledu samostalna izvorna radnja i u tom stoji dika mađarske i hrvatske povijesti jezika.«

Vrančićev Rječnik bit će do konca XIX stoljeća nadopunjeno i preštampan još dva puta (1605. i 1834.), a poslužit će i drugima u sastavljanju svojih rječnika.

Nema sumnje da je djelo Antuna Vrančića i Fausta Vrančića vrlo značajno i za razvitak nauke i u izvjesnom smislu za razvitak književnosti, a posebno u razvitku naše leksikografije.

ISPRAVAK

U prošlom broju »Šibenskog lista«, u članku profesora A. Batinice (»Na svijetlim stazama književnog razvjeta«), u drugom stupcu promakle su se sljedeće greške:

- »nekter Apolonov«, umjesto »plektar Apolonov«,
  - »vesela Šibenska mladež«, umjesto »vesela šibenska mladež«,
  - »pjevaju Dameta Menalka«, umjesto »pjevaju Dameta i Menalka«.
- Molimo naše čitače da to uvaže.

Na slici: Detalj sa starim krovovima na Gorici

4

KOLIKO JE STARA TRADICIJA SCENSKOG ŽIVOTA U ŠIBENIKU

Prema zapisima dr Bože Dulibića

Šibensko »Kolo« priređivalo je u zgradu novog kazališta od 1903. godine svoje koncerte — i svi su po kvaliteti bili veoma zapaženi. Međutim, gostovali su i drugi. Tako je, na primjer, 1910. godine u našem gradu Beogradsko pjevačko društvo sa Stevanom Mokranjem održalo svoj veliki koncert. Tomu su prilikom umjetnici iz Beograda, koji su bili srdačno primjenjeni od građanstva, izveli, među ostalim, V. X i XII rukovet Stevana Mokranja.

Nadalje, »Šibenik je čuo virtuosa-violinistu svjetskog glasa Ondrićeka, Marka Vušovića, Patijeru, pa rođene Šibencane umjetnike Frana i Ester Mazzoleni. Veliki ruski pjevač, bas Serebrjakov sa kćerkom i tenor Sanovan priredili su 1906. godine dva koncerta, a na programu su bila djela Glinčića, Čajkovskog, Bizeta, Zajca i drugih« — zabilježilo je dr BOŽO DULIBIĆ.

Interesantno je da je tadašnja uprava šibenskog kazališta rado prihvatala i svaku ponudu talijanskih družina, jer su one, gostujući u Zadru, dolazile i u Šibenik — a da pri tom nije trebalo trošiti velike sume novaca; Tome svakako treba dodati i činjenicu da je imućniji građanski sloj, koji je posjećivao prirede u kazalištu volio, jer je tako bilo u modi, da gleda izvedbe tudiških družina — jer su one tobože bile finije.

»Istinski veliki djela na dramskom repertoaru tih družina bilo je, međutim, malo, niti tri deset na 834 u skoro pedeset godina. To su: Shakespearevi »Otello« i »Hamlet«, Ibsenova »Norak« i »Sablasti«, Tolstojeva »Moć tmine« i »Uskršnje«, Sudermanova drama »Zavičaj« (Magda), »Borbala leptira«, »Časte« i »Kamen među kamenjem«, Schillerova »Marija Stuart«, Rostandov »Chantecler«, šest Goldonijevih komedija i Hauptmannove »Osamljene duše« te još pokoja. Pasiomska igra »Jeruzalem«, sa 150 izvedbama, mogla je imponirati samo tim brojem« — pisao je dr B. DULIBIĆ.

Najveća ostvarenja tih skromnih dramskih družina, predstavljala su Šardou i Dumas-sin, dok su ostalo bile lošije komedije, lakrdije, a mnoge od njih bile su u dijekluku Mletaka. Usپoredo s tim valja kazati da su osrednji bili i izvođači. Može se slobodno zabilježiti da su same neki od njih predstavljali istinski domet. Tu se u prvom redu misli na Ermete Novelliju, koji je 1906. godine u šibenskom kazalištu nastupio sa svojom družinom u dvjema komedijama, i naravno — na nastup čuvene obitelji Duse.

A kako je bilo s opernim družinama? O tome je dr BOŽO DULIBIĆ zabilježio ovo: »Razmijerno kasno počele su gostovati talijanske operne družine, tek 1882. godine. Kazališna uprava bila je tu sretnije ruke. Pored Rossinijeva »Sevilijskog brijača«, davana su popularna Verdijeva djela (»Traviata«, »Krabuljni ples«, »Rigoletto«, »Trubadur«, »Ermanie«, Donizetti (»Lucia di Lammermoor«, »Ljubavni napitak«, »Favorit«, »Kći pukovnije«) i Bellini (»Sonambula«), Meyerbeer (»Hugenoti«), Auber (»Fra Diavolo«), Od verista samo Mascagni (»Cavalleria rusticana« i Leoncavallo (»Pagliacci«)) — pisao je dr Dulibić.

Interesantno je zabilježiti da je šibenski maestro ANTUN ORSINI izveo 1913. godine, sa isključivo domaćim »silama«, svoju operu »ZA LJUBAV«.

Za sva talijanska opera gospodovanja karakteristično je da su trpjela na oskudnijem zboru i još oskudnijem orkestru. Pokušavalo se i to doskočiti. Naime, Filharmoničko-dramatsko društvo davalо je, i to s dosta uspjeha, zborove i orkestar, a gostujuće družine soliste i, u manjoj mjeri, scenski dekor.

»Tako je šibenski maestro RAFAEL PATUCCHE uvježbao i dirigirao 1909. godine izvedbom »Traviatice« i »Trubadura«, a 1911. godine one »Rigolettou« i »Sonambulu«. Glavne pjevačke uloge u ovim izvedbama držali su i naši ljudi (ŠKRIVANIĆ, CVIJETA CINDRO). U takvoj napol domaćoj jednoj izvedbi nastupio je 1909. godine i kasnije, glasoviti tenor TITO SCHIPPA, kao mladi Germont u »Traviatici« — zabilježio je dr B. DULIBIĆ.

(U idućem broju pisat ćemo o afirmaciji domaće drame u šibenskom kazalištu)

D. B.

(kurva tko ga je metnuo za načelnika), indi in illirico, i kasimu to, i nemokbiti da ne kazes...«.

Radni čovjek Šibenika teško je podnosio što se kao predstavnici naroda u općinskom zastupstvu nalazi šaka talijanskih konta i zemljovlašnicih gospode. Zbog toga su Šibencani u revolucionarnim danima 1848/49. godine upregli sve sile da dobiju demokratsko općinsko viće i upravu. To nije bilo lako s obzirom na nedemokratski izborni sistem. Glasovanje, naime, nije bilo izravno i opće.

Osim izbornih okruga Šibenske općine biralo je ukupno 112 izbornika (biranih birača), a ovi su onda birali iz svoje sredine načelnika, či predsjednika i općinsko viće od 24 člana. Izbori za birane birače izvršeni su krajem 1848. godine. Izbor načelnika, prisjednika i članova općinskog vijeća određen je za 22. II 1849. Toga i slijedećeg dana u prostorijama gradske vijećnice izabrana je narodna općinska uprava. Pučki prvak Niko Košćan izabran je za načelnika velikom većinom.

Ova sjajna narodna pobeda predstavljala je značajan moment u historiji našeg grada, jer je bio prvi put da su na čelu općine stajali težaci. Pučki općinsko zastupstvo nije, međutim, bilo dugoga vijeka. Bečkoj reakciji posloš je za rukom da uguši revoluciju, poslije čega je narodu odzela sve slobode stecene u revoluciji, pa je tako raspustila i ovo šibensko općinsko zastupstvo. To, međutim, ne umanjuje važnost događaja. Šibenik, koji je tada imao 5.727 stanovnika, pokazao je silnu energiju i polet, osjetio je svoju snagu i njome će se decenij kasnije baciti u borbu za narodni preporod.

Dolazak hrvatskog bana Jelačića u Šibeniku 1851. godine bio je prigoda u kojoj su Šibencani pokazali da su na putu nacionalnog osvješćivanja mnogo uznapredovali. Jelačić je doduše pomogao caru u gušenju revolucije u Mađarskoj, za što je velikim dijelom krvio samo mađarsko revolucionarno vodstvo, koje se uporno suprotstavljalo hrvatskim nacionalno-političkim težnjama, ali je Jelačić tada u očima Šibencana bio ličnost koja je stajala na čelu tih hrvatskih nacionalno-političkih nastojanja, pa su mu priredili srdačan doček. Već spomenuti povjesničar Stjepan Zlatović u svojim »Uspomenama moga života« zapisao je i ovo:

»... Kada dođe Jelačić ban, narod ga je primio bolje i oduševljenije nego, kažu, Franu cesaru kad je ovdio bio godine 1818. Preko 2000 naroda pod oružjem dočekao ga na obali neopisivim unbesnim život... Ban je tronut bio od mila suze obarao zahvaljujući načelniku i njegovu puku: »Bog vas pomogao, vi ste pravi Hrvati! Meni je milo nač se usred mog naroda«, njima govorše...«.

Snažna manifestacija demokratskih stremljenja i nacionalnih osjećaja u revolucionarnim danima 1848/49. godine govorila nam da su se ti osjećaji i stremljenja pojavili mnogo prije, da su oni tinjali i jačali tih za trajanja Meternichova apsolutizma, da bi se u povoljnijim uvjetima snažno manifestirali.

Šibenik u prvoj polovini XIX stoljeća

Prva polovina XIX stoljeća u historiji Šibenika predstavlja, dakle, razdoblje mrtvila na svim područjima drustvenog i javnog života. To je mrtvilo prekinula revolucija 1848/49. godine. Citava habsburška monarhija bila je zahvaćena revolucionarnim pokretom.

U tim danima, u lokalnoj vlasti u Šibeniku nalazila su se zemljovlašnički gospodari, koja su s preizrrom gledala na sve što je bilo narodno. Suvremenik, povjesničar S. Zlatović zapisao je u svojim »Uspomenama moga života« o četrdesetosmaškim događajima u Šibeniku: »O prevrtnjima godine 1848. ja ču malo što kazati i to sasme koje što osobita, pošto je sve svagdje bilo. Propuštam dakle proglašenje ustava, veselje, obhode kokardam i barjacim, glazbom i vrevom »živio ovi i oni, ovo i ono — toga je sve svagdje bilo. Neću pomijeniti Gradsansku strazu... Samo ču pomenuti kako je puš mah preteo... Dva najčešća Varašana, uz pripomoć silnog puša zaslužniji respektant i sve financijere i zatvorile u tamnicu, ter bijaše svakome prostro prodavati i pronašati što tko hotjala. Druga je zgodba što budući se počelo projavljivati naklonosti naprama talijanskom narodu, tada

Piše: prof. SLAVO GRUBIŠIC

u ratu s Austrijom, Varašani i sva težačka ruka iz

SLOBODA ŠIBENIK

Igralište u Tuzli. Gledalaca 6 tisuća. Sudac Plazonić iz Zagreba. Strijelci Žadel, Stamatović, Šijački, Ganić i Gerum po jedan.

»SIBENIK«: Sirković, Marenčić, Friganović, Grgić, Miljević, Stošić, Bakmaz, Stanišić, Orošnjak Žepina i Marinić.

»SLOBODA«: Mešković, Delić, Zuber, Fazlić, Hudičević, Ivoš, Stamatović, Žadel, Gerum, Ganić i Šijački.

Sibenski drugoligaš doživio je u Tuzli pravu katastrofu. Sedam zgoditaka u vlastitu mrežu plod su vrlo slabe igre obrambenog reda, u kojem su se pojedinci upravo natjecali tako da više pogriješiti.

Domaća ekipa je posljive vodstva od 2:0, što je uslijedilo već u 3. minuti, dobrano iskoristila zburjenost gostiju, koji su se u drugom poluvremenu uglađnom branili.

Prema izjavi igrača »Sibenika«, koji su se vratili u ponedjeljak navečer, svi se slažu u tome da je »Sloboda« zasluženo pobijedila i da se visok poraz mogao izbjegći. Međutim, obrana »Sibenika« je u prvom poluvremenu načinila niz školskih grešaka iz kojih su rezultirali zgodici.

Inace, »Sloboda« je predvela jednu od svojih najboljih igara. Osobito je imponirala navala koja je u prvih 45 minuta žustro napadala. »Sibenik« ni-

RELIĆ KAŽNEN: DVije UTAKMICE

Ljeva spajka »Sibenika« Relić kažnen je sa dvije utakmice, jer je u početku susreta »Sibenik« — »Famos« udario protivničkog igrača kada ovaj nije bio u posjedu lopte.

To praktički znači da je sibenski drugoligaš lišen pomoći svoga igrača na triju utakmicama. I u susretu protiv zeničkog »Čelika«, koji se igra u nedjelju u Sibeniku, Relić neće moći nastupiti. (jj)

Najbolja III osnovna škola

Prošlih dana završeno je općinsko rukometno prvenstvo osnovnih škola za učenike.

To već tradicionalno takmičenje održano je na igralištu u Crnici. Susretima pet ekipa prisustvovao je više od 300 učenika.

Prvo mjesto na ovogodišnjem općinskom rukometnom prvenstvu za učenike osvojila je ekipa III osnovne škole. U pobedičkoj momčadi nastupili su: RAK, RADOVIĆ, GARMA, MILETA, BILIC, MILOVANOVIĆ, O-STOJIĆ, GOJANOVICIĆ, KALIGER, NIKOLIĆ i MIKULIĆ. Ekipu je vodio ZLATKO BELAMARIĆ.

Druge mjesto pripalo je ekipi V osnovne škole, koju su sačinjavali: SKEVIN, BOŠKOVIC, VUKOREPA, MARUŠIĆ, JAKUC, PLENČA, VUKOVIĆ, URODA, DESNICA, GALIĆ i LALIĆ. Treće mjesto pripalo je ekipi osnovne škole iz Vodica, a četvrto i peto Pirovcu i Bribirskim Mostinama.

Obaviješteni smo da će se općinsko rukometno prvenstvo osnovnih škola za učenice održati 25 svibnja, također na igralištu u Crnici.

(D. B.)

MALI OGLASNIK

PRODAJEM AUTOMOBIL MARKE FIAT 1100 (MILECENTO) U DOBROM SAČUVANOM STANJU. Upoteti na adresu: Ferdo Čolnik, Pakoštane.

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

KINEMATOGRAFI

»SIBENIK«: premijera španjolskog filma — U SJENI ZOROA — (do 31. V.)

20. APRILA: premijera njemačkog filma — KRONIKA JEDNOG UBISTVA — (do 29. V.)

Jugoslavenska kinoteka prikazuje američki film — NE-SRETNI VETERINAR — (30. do 31. V.)

»TESLA: premijera domaćeg filma — COVJEK NIJE TIĆA — (do 29. V.)

Jugoslavenska kinoteka prikazuje američki film — NE-SRETNI VETERINAR — (30. do 31. V.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 27. V — Centrala — Ulica Borisova Kudrića.

Od 28. V do 3. VI — Varoš — Ulica bratstva i jedinstva.

RODENI

Zeljko, Vinka i Ana Prebanda; Darko, Vinka i Ana Prebanda; Jadranka, Veljka i Kristine Cu-

krov; Senka, Branka i Danke Rupić; Renata, Vitomira i Nedra Juraga; Zoran, Marka i Ksenije Skočić; Jadrana, Tomislava i Milje Landeka; Senka, Drage i Janje Skugor; Jurica, Jure i Eve Jurin; Dijana, Spire i Dušanka Lalić; Željko, Marka i Marije Ljubić; Boris, Frane i Ane Kulušić; Radmila, Bože i Rajke Pasavović; Dalibor, Vladimira i Marije Smolić; Krešimir, Nikice i Dume Lambaša; Gojdana, Gojka i Andelske Gučin; Dušanka, Filipa Vice Knežević; Zoran, Slave i Marice Slavica; Neven, Uroša i Nevenke Tasić; Nenad, Dragana i Marije Šestić; Marina, Luke i Dan-

ke Škugor; Dušan, Ivana i Tonke Plenčić; Anita, Jure i Volje Perkov i Katerina, Miroslava i Milene Miletić.

OMASOVLJENJE „KRKE“

Ovogodišnja veslačka sezona u našoj zemlji bogata je različitim natjecanjima: od republičkog prvenstva u Sisku i državnog prvenstva u Jajcu, pa do svjetskog šampionata na Bledu, koji će se održati u prvom tjednu mjeseca rujna.

U svim tim takmičenjima sudjelovat će i veslači »Krke«, koji se već duže vrijeme pripremaju. Sastav je sigurno da će na najznačajnijoj manifestaciji na Bledu nastupiti i Trlja u samcu, a u Sisku i Jajcu nekoliko armova šibenskog kluba. To su četverac s kormilarom i samac u kategoriji podmlatka, zatim juniorski i seniorski samac, te seniorski četverac s kormilarom.

O pripremama »Krkinih veslača za ta natjecanja, kao i o drugim pojedinostima vezanim za razvoj veslačkog sporta u Šibeniku, razgovarali smo sa Vinkom Šupom, trenerom »Krke«.

je uspio srediti redove.. Navala je bila bolji dio tima.

Tek u nastavku gosti su pružili jači otpor i u nekoliko navrata oštro šutirali na protivnička vrata. Visokom porazu pridomnijela je i činjenica da se igrači »Sibenika« nisu pridržavali uputa svoga trenera. (jj)

U NEDJELJU:

„ČELIK“ NA ŠUBIČEVU

Poslije susreta sa tuzlanskom »Slobodom«, koji je završio debaklom šibenskog drugoligaša — s omjerom od 7:0, što je malo točno očekivao, ove nedjelje »Sibenik« ugošćuje zeničkog »Čelika« — momčad koja se posljednjih nekoliko kola nalazi na čelu tablice i koja vrlo ozbiljno aspirira na ulazak u elitni razred.

Eto »Sibeniku« izvanredne prilike da se pred svojom publikom rehabilitira za prošlonedjeljni poraz, kao i za poraz pretravljen u jesenskom dijelu prvenstva (2:5).

Sve do unatrag nekoliko kola »Čelik« i »Borovo« vodili su glavnu riječ u borbi za osvajanje naslova prvaka. A onda je ekipa iz grada obuće odjednom posustala, izgubila nekoliko utakmica i vodeći položaj prepustila Zeničanima. Međutim, u zadnji čak kao najozbiljniji takmac za prelazak u viši rang natjecanja pojavila se »Sloboda«, koja je već jednom imala status prvoligaša. No, uza sve to Zeničani neće tako olakši propustiti priliku da po prvi put osvoje naslov prvaka, iako ih do kraja takmičenja očekuju teški susreti.

Svakao jedan od tih je i govorjanje u Šibeniku. Domaći će i ovoga puta biti hendikepirani odsustvom kažnjene Relića, ali uza sve to »Sibenik« može uspijeti ukoliko cijela ekipa bude do kraja provodila zamisljenu trenera i ukoliko se bude borila od prve do posljednje minute.

Po povratku iz Tuzle razgovarali smo sa Brankom Bakmazom, desnim krilom »Sibenika« o ishodu nedjeljnog susreta.

Visok poraz u Tuzli doživjeli smo uslijed loše igre naše obrane, koja se nije uspjela suprotstaviti oštrim napadima navalne petorce. Međutim, već u sljedećem kolu pruža nam se prilika da osvajanjem bôdova nadoknadimo gubitak i povratimo povjerenje kod naših simpatizera. Vjerujem da ćemo u tome uspijeti.

Očekuju li se promjene u ekipi?

— Do njih će sigurno doći. Tehničko vodstvo će po svoj prilici ubaciti u momčad Nišnića i Lovrića, koji je bio rezerva u Tuzli. (jj)

INTERNACIONALNA KOŠARKAŠKA UTAKMICA U DRNIŠU

Partizan' - ,Hausbrandt'

25:53 (7:24)

Košarkaško igralište na Podvornici. Gledalaca oko 30. Sudac Boško Beader (Drniš).

»PARTIZAN«: Dadulić, Gojsić (4), Novak (7), Vidić (2), D. Jović (2), S. Jović, L. Tvrdić (8), Mršić, Županović, Andrić (2) i Čupić.

»HAUSBRANDT«: B. Bianco (8), Stigli (8), Lizjak, Balsini (2), Pagano (2), Generose, Della Croce (7), M. Bianci (6), Apostoli (13), Lindi (7).

U Drnišu je prošle nedjelje prije podne održana prva međunarodna utakmica.

Ubacivanje u igru u drugom poluvremenu Lovre Tvrdića i Gojsića iz košarkaškog kluba »Split« nije mnogo pomoglo i pored njihovih požrtvovanih nastojanja da rezultat bude što povoljniji za domaće.

Susret je dobro vodio Boško Beader iz Drniša. (c)

stigne svoju jedinu pobjedu na gospodovanju po Dalmaciji.

Ubacivanje u igru u drugom poluvremenu Lovre Tvrdića i Gojsića iz košarkaškog kluba »Split« nije mnogo pomoglo i pored njihovih požrtvovanih nastojanja da rezultat bude što povoljniji za domaće.

Susret je dobro vodio Boško Beader iz Drniša. (c)

dana sastojao u trčanju u prirodi i vježbanju u dvorani »Partizana« — radi stjecanja potrebne kondicione spreme. Već duže vrijeme provodimo treninge na vodi sa starijim i mlađim veslačima. Treninzi se odvijaju jednom, pa i dva puta dnevno pod mojim vodstvom, a uz pomoć veterana veslačkog sporta Linarda Bujsa.

Da li vas je tko posjetio iz viših foruma?

— Prilikom otvaranja veslačke sezone, u Šibeniku je boravio dr. Davor Parača, predsjednik Tehničke komisije Veslačkog saveza Jugoslavije, koji se povoljno izrazio o našem radu u okviru priprema za nastupajuću sezonu.

Sa koliko veslača raspolažete?

— Ove godine naš klub je iz objektivnih razloga napustio priličan broj starijih i iskusnijih veslača. Momentano se na okupu nalazi desetak mladića koji marljivo treniraju i s njima smo dosad veoma zadovoljni. Međutim, u posljednje vrijeme nastojimo okupiti veći broj mladića koji imaju ljubavlju za ovu granu sporta. U tom pravcu poveli smo akciju po škola i vjerujemo da ćemo potpuno uspijeti. Kao i u drugim veslačkim klubovima u zemlji, i u Šibeniku je neminovno došlo do smjene generacija i pomlađivanja veslačkog kadra. Naravno, to neće ići bez teškoča. Bit će potrebno u-

ložiti mnogo napora i samoodržanja. U okviru kluba djelovat će škola za mlađe veslače.

Šta vam je predstavljalo najveću teškoću?

— Gotovo u toku cijele zime i proljeća bili smo bez pontona, tj. objekta bez kojeg se ne može zamisliti normalan rad. No, i tu ćemo teškoču uskoro svestrati, jer je upravo u toku gradnja betonskog pontona, dugačkog 24 metra. Njegovo pomanjkanje također je bilo jedan od razloga da nismo raspolažali većim brojem veslača.

DALMATINSKA RUKOMETNA REGIJA

Pobjeda „Galeba“ u Makarskoj

govinil« svestrati »Galeba« s 28:15.

Do kraja prvenstva preostalo je još samo jedno kolo, (jj)

ZAHVALA

Povodom smrti našeg dragog supruga i oca

SKOK VJEKOSLAVA

najtoplje zahvaljujemo dru Smolčić i dru Sladi, te osoblju Medicinske centra u Šibeniku, na toploj brizi o dragom nam pokojniku.

Također zahvaljujemo svoj rodbini prijateljima i znancima — koji su nam izrazili svoje saučeće i otrpljenje na dragog pokojnika na vječni počinak.

Zahvaljujemo i učenicima II-f razreda Šibenske gimnazije na ispraćaju.

Tugujuća obitelj

„KRKA“ NA „GUSAREVOJ“ REGATI

Na tradicionalnoj »Gusarevoj« regati, koja se svake godine održava u Splitu u čast Dana mladosti, nastupilo je više od 130 veslača iz četiri dalmatinska kluba: »Mornara« i »Gusara« iz Splita, zadarškog »Jadrana« i »Krke«.

Veslači »Mornara« bili su najuspješniji u seniorskoj i juniorskoj konkurenčiji, dok je »Gusar« imao najbolje armove u kategoriji podmlatka.

Šibenska »Krka« nastupila je u dva čamca. U triči samaca za seniora vesla je mladi Štošić, koji je odustao u toku trke, dok je u četvercu sa kormilarom za juniorke »Krka« osvojila drugo mjesto, iza »Mornara«.

UPRAVNI ODBOR LOVAČKOG DRUŠTVA — ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ ZA LOVOČUVARA

Uvjeti:

- da nije stariji od 50 godina,
- da je zdravstveno sposoban i
- da se obaveža da će položiti ispit za lovočuvara u roku od jedne godine.